

ЩО ДУМАЮТЬ ЖИТЕЛІ РАТНІВЩИНИ ПРО НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ

За 25 років незалежності Україна пройшла немало випробувань. І всі вони позначилися на долях її мешканців. Хтось народився, виріс і найкращі роки життя провів у Радянському Союзі, хтось з'явився на світ на зламі епох, а хтось тільки з підручників прочитає про соціалістичну добу. Тож з нагоди 25-ї річниці незалежності України ми задали три питання жителям району різного віку, соціального та фінансового статусу:

1. Як Ви оцінюєте незалежність України?
2. Чи не жалкуєте за життям у Радянському Союзі?
3. Яким Ви бачите майбутнє України?

І ось як опитані нам відповіли.

Тетяна ДУДА, 57 років, вчитель історії, с. Заброди

1. Незалежність оцінюю тільки позитивно. Колиш Україна не мала ні права голосу, ні прапора, ні гімну. І добре, що з настанням свободи ми отримали можливість користуватися сповна своїми історичними надбаннями, вивчати вільно історію України, традиції і культуру народу, бо це наше, щире, українське, а не те, що нам нав'язували віками.

2. Інколи буває ностальгія за тим, що в СРСР були безкоштовними лікування, освіта. Патріотичне виховання було на вищому рівні, і над цим нам ще потрібно добре попрацювати, щоб кожен розумів, що свою землю і народ потрібно цінувати і захищати будь-якою ціною. А за всім іншим – ні, не шкодую, хоча народилася і частину життя прожила саме в Радянському Союзі. В СРСР на повну працювала атеїстична машина, а з Богом у серці жити все-таки краще і легше.

3. Вірю, що Україна таки буде процвітаючою державою, бо в нас усе для цього є – родючі землі, роботящі люди, які здатні перебороти будь-які труднощі. Тож у майбутньому Україна буде успішною, незважаючи ні на які перешкоди.

Микола КРУГЛІЙ, 72 роки, пенсіонер, смт Ратне

1. Незалежність оцінюю посередньо, тому що все-таки за 25 років необхідно було забезпечити значно міцніший соціально-економічний стан держави, дисципліну, реформи, інше. Як на мене, 25 років – немалий термін.

2. За деякими критеріями, так. Але в загальному краще утриматися від відповіді.

3. Хотілось би, щоб Україна найближчими роками зміцніла, покращився економічний, соціальний і політичний стан. Проте без жодного сумніву вірю в краще майбутнє України.

Дмитро ЧЕРНУХА, 43 роки, учасник АТО, с. Адамівка

1. Оцінюю позитивно. Україна повинна бути незалежною. До свободи ми йдемо важко, маємо багато перешкод, багато втрат. Триває війна. Але біда наша в тому, що високопосадовці не думають про людей.

2. Ні грама не жалкую. Немає за чим шкодувати. Я зі свого життя в СРСР нічого хорошого не пам'ятаю.

3. Хотілось би бачити хорошу, процвітаючу Україну в усіх сферах життя і, звичайно, мирну.

Діана ЧЕРНЕЦЬКА, 17 років, студентка польського вузу, ратнівчанка

1. Оцінюю позитивно. Незалежність – це самостійність у прийнятті будь-яких рішень, незалежний демократичний процес.

2. Я там не жила, але, напевно, не жалкую.

3. Надіюся, що влада і свідомість людей зміняться, і буде світле майбутнє України.

Сергій ЗАБРОДЕЦЬ, 50 років, підприємець, с. Гірники

1. Позитивно. Маємо надію на краще, і те краще колись таки буде.

2. За СРСР не сумую. Ми маємо більше свободи, можемо вільно висловлювати свої думки.

3. У майбутньому бачу зміни на краще. Але для цього кожен на своєму місці повинен почати якісно робити свою роботу. Надія на це у нас є.

ПЕНСІОНЕРКА, яка не назвалася, с. Межисить

1. –

2. Якби вернулося те, що хліб був по 16 копійок, що у магазинах було все, а не на базарах, що не було спекуляції, що люди робили і мали гроші за те, а не так, що один багатий, а другий ледь виживає, щоб не було війни, то хай би був і той Союз.

3. Хай би стала така влада, щоб порядок був у державі і мир, щоб не боятися слово сказати.

Олександр ЦАПУК, 42 роки, учасник АТО, с. Самари

1. Ніяк не оцінюю. Я сам собі питання задаю: за що воював? Хлопці, яких у 6-й хвилині мобілізували, отримали посвідчення учасника бойових дій, а я ще за 5-ю пішов, а посвідчення не маю й досі.

2. Я служив в армії ще за радянських часів і маю з чим порівняти. Тоді було краще в плані дисципліни. Але однозначно сказати не можу.

3. Хотілося б бачити світле майбутнє, але з кожним роком все гіршає. Тільки жертви.

Аліна КОВЧ, 25 років, працює, с. Млинове

1. На 100 % позитивно, але незалежність дуже віддалена від реальності. Нас утискають ті, хто має гроші і владу.

2. Не жалкую антіршики, абсолютно. Я жила в Радянському Союзі кілька місяців, майже одноліток України, тому аналізувати не можу. Але з розповідей батьків знаю, що люди були впевнені у завтрашньому дні, не було проблеми із працевлаштуванням. Та це, напевно, єдиний позитив.

3. Хотілося би бачити майбутнє держави безхмарним, але перед тим, як воно настане, нас чекають грози і блискавки. Українці живуть кожен для себе, мало хто з людей задумується над долею держави і тим, що в ній відбувається. Маємо війну на Сході – комусь війна, а комусь мати рідна. Але те, що зараз коїться на Донбасі, те, що було на Майдані – це вже рух уперед. Усе це неодмінно приведе нас до кращого, світлого майбутнього. Я – оптиміст і щиро вірю в те, що все буде добре.

Богдан ВІВЧАРИК, 66 років, пенсіонер, м. Луцьк, у минулому – ратнівчанин

1. Оцінюю тільки позитивно. Незалежність омріяна віками, освячена кров'ю кращих синів і дочок української нації... Вона БЕЗ-ЦІННА, її не можна купити, її можна здобути тільки у важкій боротьбі. Не треба плутати політичну незалежність, державний суверенітет з економічним, фінансовим станом, управлінським, адміністративним негараздами. У цьому винні воєводи і конкретні чиновники, корупція. З цим треба боротися, а не винити "незалежність", як то часто буває в аполітичних громадян.

(Закінчення на 3-й стор.)

СТАНОВЛЕННЯ

СЕРГІЙ ЛЕСИК: "ЯКЩО ТИ ХОЧЕШ ЗАРОБЛЯТИ, ТИ НЕ ПОВИНЕН ПИТАТИ: "ДЕ ВЗЯТИ?"

Минуло 25 років відтоді, як Україна здобула незалежність, і рівно стільки ж з того моменту, коли, як на шаховій дошці, почали "сипатися" підприємства та організації. Колиш потужна радянська економіка перетворилася в руїни, а від деяких підприємств і каменя на камені не залишилося. Тих, яким вдалося утриматися "на плаву", зовсім небагато. Тож про те, як "процвіли" з Радянським Союзом та як живеться в незалежній Україні - наша розмова з підприємцем Сергієм Лесиком, директором ПрАТ "Ратнівське ремонтно-транспортне підприємство".

Сергій Лесик у майстерні (третій справа)

Сьогодні Сергій Ілліч пригадає ті часи, коли потужне ремонтно-транспортне підприємство було у розквіті, коли на ньому обслуговували техніку з усіх колгоспів району. Було багато роботи, але воно того вартувало. З 1983 року почався трудовий шлях водія Сергія Лесика на РТП і триває до сьогодні. За 14 років водійської праці об'їздив на КамАЗі чи не весь Радянський Союз, бував неодноразово на Уралі, у Сибіру. Тоді й пройшов школу виживання, здобув неоціненний досвід, який зараз не раз стає у пригоді. Сергій Ілліч розповідає, що доводилося самотужки усувати поломки, купувати запчастини за власні гроші, адже ламалася машина за тисячі кілометрів від Ратного, а рейс потрібно було здійснити. І зараз на його вантажівках працюють водії, які самі дадуть собі раду в будь-якій точці маршруту. Неодноразово у розмові Сергій Ілліч згадає керівників Анатолія Красножона та Володимира Сашка, каже, що були вимогливими, але завдяки ним багато чого навчився. Часто доводилося працювати понаднормово, але в колективі було розуміння того, що роботу треба зробити, ніхто ніколи й нікого не підставляв. Коли були якісь особисті проблеми чи потреби, керівництво з розумінням ставилося, йшло назустріч. Дякує усім керівникам, всім колегам, з якими працював.

З приємністю розповідає про розмах підприємства у 80-х роках, про техніку, яку ремонтували. Тоді Ратнівське РТП було єдиним дилером Мінського тракторного заводу у Волинській області. Але крах був неминучим. Дуже добре пам'ятає Сергій Ілліч, як рухнуло все те, що було направцьоване роками. Колгоспам, які були дота-

ційними, держава перестала виділяти дотації і, як доміно, "посипалися" всі установи, причетні до сільгоспвиробництва. Така ж доля спіткала й РТП. Економіка країни стрімко падала, замовлень не було, зарплати не мали з чого виплачувати, керівники, які швидко мінялися, нічого не могли вдіяти, вдавалися до скорочень. За погодженням усіх акціонерів, які після передачі підприємства у приватні руки стали його власниками, прийняли рішення про продаж основних засобів, будівель, техніки.

- Проте з 2007 року жодного рухомого майна з підприємства ми не продали. Вважаємо це за недоцільне, бо продати його можна хіба що за копійки, а щоб придбати знову - знадобляться мільйони. Надіємося, ждемо й віримо, що настане все-таки той час, коли люди заживуть гідно, коли закінчиться війна, і країна почне піднімати з колін свою економіку. Тому намагаємося підтримувати те, що є. Головне, що в нас збереглися корпуси, основне обладнання. Тож, якби були замовники, ми могли би виконувати будь-які ремонтні роботи у великому обсязі. Звичайно, багато приміщень потребують реконструкції та великих капіталовкладень, але все це з часом.

Зараз ремонтно-транспортне підприємство займається перевезеннями, ремонтом та обслуговуванням вантажних автомобілів. Сергій Ілліч зазначає, що дуже далася взнаки війна на Сході України. Якщо до 2014 року ще якийсь "ворушилися", то зараз надто складно. Сьогодні основним підприємством, обслуговуванням техніки якого займаються працівники РТП, є СТОВ "Ратнівський аграрій". Окрім того, здійснюють ремонт вантажних автомобілів, віднов-

лення та реставрацію шин і шиномонтажні роботи, чищення та перефарбування металевих деталей, ремонт тенів, електрозварювання. Сергій Ілліч каже, що є потреба у спеціалістах - фрезерувальникові, аргонникові.

- Пробуємо запустити лінію з виготовлення брикетів із деревини. Їх переваги в тому, що мають лише 1 відсоток зольності, але велику тепловіддачу. Щоб залишатися «на плаву», мусимо підлаштовуватися під вимоги часу, реконструювати, розширювати поле діяльності. З часом багато доведеться змінити, проте все це за 5 хвилин не робиться і саме до рук не приходять. Ми переконалися, що нововведення себе виправдовують. У 2007 році перші в Ратному зробили твердопаливне опалення і заощадили на цьому чимало грошей. Багато ратнівчан у нас набиралося досвіду. І це лише один приклад.

Поцікавилися у співрозмовника, як йому в різні часи вдавалося досягати успіху, на що він відповів:

- Якщо ти хочеш заробляти, ти не повинен питати: "Де взяти?", - і прокоментував, що до будь-якої роботи треба ставитися відповідально, робити на совість, шукати найвигідніший варіант, і успіх буде.

Сергій Лесик на власній шкірі спробував нелегкого водійського хліба, уже 9 років керує ремонтно-транспортним підприємством, не раз облікався, потрапляв у непрості ситуації, але все це його загартувало, навчало, як жити. Свою науку передав і синам Миколі та Павлові, які разом із батьком торують дорогу життя нелегкою працею, сподіваючись на щасливе майбутнє.

Марія ЛЯХ

ДОЛЯ РОДИНИ В ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

ЗАДЛЯ КРАЩОГО МАЙБУТНЬОГО ПОТРІБНО БАГАТО ПРАЦЮВАТИ

Моя прабабуся Степанида Степанівна Бурко була тринадцятилітньою дівчинкою, коли розпочалася Велика Вітчизняна війна. Страшні роки голоду, холоду, розрухи пережило це маленьке серце.

У 1946 році дівчина виходить заміж. У мріях вживався гарний будиночок, господарство, щебет диточок. Але доля розпорядилася інакше.

Однієї осінньої ночі хтось постукав у вікно...

... Двері відчинили. До хати зайшов четверо... Мовчки переписали майно і депортували сім'ю Степаниди Степанівни за те, що брат її чоловіка Василя (мого прадідуся) Аврам перебував в лавах УПА. Із Ковеля вагоном-товарняком везли їх п'ятнадцять днів до самого Сибіру.

Сибір. Край дрімучих лісів, сильних морозів, край, в якому судилося прожити тисячам ні в чому невинних людей. Ось те місце: Кемеровська область, місто Ленінськ – Кузнецкий.

Не раз на очах бриніли сльози, стискалося серце, рвалася з грудей душа, прагнучи полетіти на рідну Україну, де зеленіють верби, де так приємно пахнуть жита і сіно, де веселить душу пісня солов'я.

Жила сім'я Бурків у бараках. Вантажили вугілля, різали ліс у шахті. П'ять надзвичайно тяжких років відпрацювала Степа-

нида там. І ось сталася трагедія. В 1952 році, коли жінці було всього-на-всього 24 роки, під час різання лісу їй відрізало вище коліна ногу...

Півтори години лежала молада людиною, стікаючи кров'ю, бо швидко, яку викликали, спочатку поїхала на комісію, яка встановила б, хто був винен у цій трагедії. Але Степанида мала міцне серце і велику віру в Бога, тому змогла вижити.

5 березня 1953 року помер Сталін. Ця дата стала своєрідною точкою відліку в житті людей. Відбулась часткова реабілітація жертв сталінських репресій. Серед них була і сім'я Степаниди Бурко. Моя бабуся Марія Василівна, дочка Степаниди, згадує: «Мені було тоді три роки, як ми всі разом їхали у поїзді 10 днів на Україну». Бабуся народилася на Сибірі.

Життя було нелегким після реабілітації. Жінка ткала і вишивала, заготовляла дрова, рубала їх, обробляла свою господарку і виховувала шестеро дітей – і все це на одній нозі! А ще прабабуся була дуже побожною людиною. Свою віру в Бога

вона зуміла передати усім своїм дітям, які тепер регулярно ходять до церкви і вчать того ж своїх дітей та онуків.

Померла Степанида Степанівна у 2013 році на 86-у році життя. Я добре пам'ятаю стареньку низеньку бабуся, її напружені руки, порізане зморшками обличчя. Від неї віяло застатком і добром. У її житті вистачало негараздів, але вона зуміла залишитись Людиною.

Такою ж твердою на характер була і друга моя прабабуся – Нікончук Софія Павлівна. У 1946 році молодшу вдову (чоловік загинув під час Другої світової війни) було репресовано. Довгих 10 років без двох місяців Софія відбувала покарання у Воркуті. До кінця свого життя (1994 р.) Зоська (так звали її величчезно) не могла зрозуміти, чому найкращі роки свого життя провела в таборі. Чому радянська система ламала долі невинних людей?

А ось в пам'яті впливає прадід Калінчик Іван Семенович, який захищав Україну від фашистів в лавах Червоної Армії. Зі слів тата я зрозуміла, що дідусь був дуже сердитий на комуністів за те, що відібрали в нього землю, корову, свиней і віддали в колгосп. Разом з дружиною Грипкою народив і вихо-

вав шестеро дітей, і кожен з них змалечку усвідомив, що задля кращого майбутнього потрібно багато працювати, вміти захищати свій дім і Україну від ворогів. Іван Семенович навчив своїх дітей оцінювати події з власної точки зору. Закінчивши всього три класи польської школи, Іван Калінчик керувався словами Т. Шевченка:

«Борітись, побороде,
Вам Бог помагає.

За вас слава,
За вас доля і воля святая...»

Перегортаючи сторінки минулого моєї великої родини, я дізналась так багато про своїх родичів. У моєму серці Степанида Степанівна залишила віру в Бога; Софія Павлівна прищепила усвідомлення твердо відстоювати свою думку. А Іван Семенович зумів закласти фундамент боротьби за краще майбутнє.

Їхня пам'ять закликає всіх живих не допускати повторення страхотливих часів минулого, а об'єднуватися в ім'я побудови сильною Української держави. Тільки взаєморозуміння, злагода, спільна праця допоможуть спорудити величний храм соборної України.

Тетяна КАЛІНЧИК,
учениця 6 класу НВК
с. Велимче